

VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY V PROBLEMATICE AUTOMATIZACE A ŘÍZENÍ

Pplk. PharmDr. Jan PONEC, mjr. MUDr. Svatopluk BÝMA, mjr. ing. Jiří TÁBORSKÝ

Vojenský lékařský výzkumný a doškolovací ústav Jana Ev. Purkyně, Hradec Králové
(náčelník: plk. doc. MUDr. Pavel Kuna, DrSc.)

Autoři tohoto sdělení se ve dnech 1. 12. 1987 až 29. 1. 1988 zúčastnili kursu „Automatizace řízení zdravotnické služby“, pořádaného na žádost FMNO na katedře automatizace řízení a zdravotnické statistiky VMOLA v Leningradě.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o první školicí akci tohoto druhu a že případné opakování bude záležet na zájmu naší strany, pokládáme za užitečné informovat stručně odbornou veřejnost o náplni a způsobu výuky v uvedeném kursu.

Vyučujícími byli v převážné míře příslušníci profilové katedry, a to jak učitelé s lékařským vzděláním, tak i specialisté s technickým zaměřením.

Náplň kursu zahrnovala tři tematické bloky – vojenskou zdravotnickou statistiku, základy programování a vojenskou zdravotnickou kybernetiku. Odborná tematika je probírána v tříměsíčních zdokonalovacích kurzech vojenských lékařů v SSSR. Kromě toho byla součástí výuka společenských věd v rozsahu dvou hodin týdně. Byla prováděna učiteli katedry marxismu-leninismu, převážně seminární formou. Týkala se problematiky přestavby v SSSR. Pro naši orientaci v politické atmosféře byla tato výuka velkým přínosem, zejména otevřeností, konkrétností a možností dostat bezprostřední odpověď na všechny kladené otázky.

Obsahová náplň, určená učební dokumentací, poskytovala dostatek možností přizpůsobit operativně obsah jednotlivých témat znalostem frekventantů kursu i jejich konkrétním zájmům. Skutečnost, že účastníci neměli možnost seznámit se předem s náplní výuky, negativně ovlivnila jejich přípravu a způsobu

la, že konkrétní problémy, které je z uvedených oblastí zajímaly, byli nuceni formulovat na místě ex tempore. Při podrobnějších informacích by byl přímý přínos našich pracovišť rozhodně větší.

Cílem bloku zdravotnické statistiky bylo zvládnutí základů statistických metod a jejich aplikace na podmínky vojenské zdravotnické služby. Učitelé kladli důraz na metodickou stránku využití statistiky, na efektivní využití vypracovaných metod a postupů jak v řízení zdravotnické služby, tak i ve vědecké práci. Získané poznatky jsme mohli bezprostředně aplikovat v oblastech našich konkrétních zájmů – farmaceuta, lékaře a inženýra – při programování na stolním mikropočítači sovětské výroby typu Elektronika T – 29 M.

Velkou předností pro účastníky byla skutečnost, že převážnou část výuky programování prováděli učitelé s lékařským vzděláním, jejichž způsob myšlení a přednášení dané problematiky byl velmi srozumitelný. Další předností tohoto tematického bloku byl velký počet praktických zaměstnání a vyčlenění jednoho mikropočítače pro potřeby frekventantů i po výuce pro samostatnou přípravu pro ladění a ověřování programů.

Tematický blok vojenské zdravotnické kybernetiky se skládal ze základů kybernetiky, aplikace těchto základů při řízení vojenské zdravotnické služby a problematiky ASŘ. Bylo zdůrazněno, že možnost využít se neomezuje pouze na oblast lékařských věd, ale že je dána problematikou systému – řízení zdravotnické služby, jeho automatizací a optimalizací. Tato problematika je ve VMOLA zařazena do 4. ročníku zá-

kladní vysokoškolské přípravy vojenských lékařů. Z poskytnutých informací lze usuzovat, že praktickému využití kybernetiky, která využívá teoretické poznatky a technické prostředky ve vzájemné návaznosti, je v sovětském vojenském zdravotnictví věnována zvýšená pozornost.

V průběhu pobytu byly účastníkům umožněny konzultace na pracovištích VMOLA podle jejich zájmů a pracovního zaměření. Přispěly k získání potřebných informací o problematice řešené na VMOLA a k navázání prospěšných pracovních i osobních kontaktů. Účastníci měli možnost seznámit se s podklady pro zpracování učební dokumentace a učebních textů, které bude možno využít pro přípravu školicích akcí u nás. Přesvědčili se o tom, že zájem o další spoluprá-

ci, zejména v oblasti výchovně vzdělávacího procesu a vědecké práce, je oboustranný a trvalý.

Péčí pracovníků zahraniční fakulty VMOLA bylo účastníkům umožněno i kulturně politické vyžití v Leningradě a jeho nejbližším okolí, které i přes nepříznivý termín konání kursu přispělo k celkově zdárnému průběhu této školicí akce.

Kurs byl zakončen závěrečnou zkouškou, skládající se z teoretické části a z písemné závěrečné práce podle zvolené tematiky, tvořené programem pro mikro počítač a uživatelskou směrnicí.

Kurs přispěl k rozšíření vědomostí účastníků v uvedených oblastech a vytvořil základ pro aplikaci a rozvoj získaných poznatků v práci pracovišť VLVDÚ JEP.